

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 4

Частина III

**Одеса
2018**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина III. – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – 196 с.

Автори:

Вітковська К. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю. О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Самотоєнкова О. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Тарасова К. І. – к.е.н., викладач кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Антоненко К. Е. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Барон Г. І. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Бойчева О. П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Бурлаєва В. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Варналій А. О. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Вітковська А. А. – студентка факультету міжнародної економіки Одеського національного економічного університету,

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Калантарчук Т. І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Качкалова Л. Ю. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Лузанова К. А. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Любович А. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Манєва К. П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мілева Т. Д. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мітішова І. С. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Москаленко К. С. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мотовіліна Г. В. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Негруль Д. А. – студент фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Пархоменко Л. В. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Поповська А. О. – студентка факультету міжнародної економіки Одеського національного економічного університету,
Саблістюк О. О. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Стародубцева Т. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Тутов В. О. – студент фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Унтілов В. В. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Чорний Є. В. – студент фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Шишацька В. А. – студентка фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Шувера О. О. – студентка факультету міжнародної економіки Одеського національного економічного університету

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

© колектив авторів, 2018

ЗМІСТ

Варналій А.О., Самотоєнкова О.В. Аналіз середньої заробітної плати в Україні за видами економічної діяльності.....	7
Любович А.А., Ольвінська Ю.О. Аналіз середньої освіти в Україні.....	14
Калантарчук Т.І., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз показників навколишнього середовища.....	21
Бурлаєва В.С., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз захворюваності населення України.....	28
Бойчева О.П., Вітківська К.В. Статистичне дослідження рівня життя населення.....	33
Калантарчук Т.І., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз забору води з природних водних об'єктів в Україні та Одеській області.....	41
Шувера О.О., Тарасова К.І. Статистичний аналіз народжувальності в Україні	45
Поповська А.О., Тарасова К.І. Статистика сортування, переробки та вторинного використання відходів в Україні	53
Бойчева О.П., Самотоєнкова О.В. Сучасний стан фондового ринку України	58
Стародубцева Т.В., Самотоєнкова О.В. Статистичний аналіз ринку зерна в Україні	64
Варналій А.А., Самотоєнкова Е.В. Развитие рынка информационных услуг в Украине	69
Манєва К.П., Самотоєнкова О.В. Динаміка та структура споживчих товарів в Україні	77
Унтілов В.В., Самотоєнкова О.В. Сучасний стан ринку енергоресурсів в Україні	86
Калантарчук Т.І., Самотоєнкова О.В. Особливості розвитку ринку інновацій в Україні	92
Любович А.А., Самотоєнкова О.В. Аналіз первинного ринку нерухомості в Україні	97
Негруль Д.А., Ольвінська Ю.О. Особливості кредитування малого бізнесу в Україні	104

Тутов В.О., Ольвінська Ю.О. Проблеми та перспективи функціонування ринку дорогоцінних каменів	109
Качкалова Л.Ю., Саблюк О.А., Ольвинская Ю.О. Теневая экономика Украины	115
Унтілов В.В., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз рівня доходів населення України	121
Бойчева О.П., Ольвінська Ю.О. Сучасний стан житлового фонду України	128
Барон Г.І., Ольвінська Ю.О. Сучасний стан державного регулювання конкуренції та монополізації ринку в Україні	133
Шишацька В.А., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз демографічної ситуації в Україні	137
Мілєва Т.Д., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз економічного розвитку Індії	142
Пархоменко Л.В., Москаленко Е.С., Ольвинская Ю.О. Статистический анализ ресурсов и расходов домохозяйств	147
Лузанова К.А., Ольвінська Ю.О. Сучасний стан та перспективи розвитку ринку послуг України	152
Чорний Є.В., Ольвінська Ю.О. Страховий ринок України: проблеми та перспективи розвитку	158
Мітішова І.С., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз доходів державного бюджету України	164
Мотовіліна Г.В., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз ринку праці в Україні	172
Негруль Д.А., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз зносу основних засобів в Україні	179
Антоненко К.Э., Ольвинская Ю.О. Анализ проблем налоговой системы Украин	185
Вітковська А.А., Ольвінська Ю.О. Використання статистичних методів у маркетингових дослідженнях	191

СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕСУРСОВ И РАСХОДОВ ДОМОХОЗЯЙСТВ

Пархоменко Л. В.¹, Москаленко Е. С.², Ольвинская Ю. О.³

1 — студент, финансово-экономический факультет,

2 — студент, финансово-экономический факультет,

3 — канд. экон. наук, доцент, кафедра статистики

Одесский национальный экономический университет, г. Одесса

АННОТАЦИИ

Пархоменко Л. В., Москаленко Е. С., Ольвинская Ю. О. Статистический анализ ресурсов и расходов домохозяйств. Рассмотрено структуру совокупных ресурсов и расходов домохозяйств Украины в 2014-2016 годах. Определены самые значимые статьи расходов и доходов населения Украины. Проанализирована их динамика и структурные изменения в доле статей.

Ключевые слова: домохозяйства, ресурсы, расходы, динамика.

Пархоменко Л. В., Москаленко Е. С., Ольвинська Ю. О. Статистичний аналіз ресурсів і витрат домогосподарств. Розглянуто структуру сукупних ресурсів і витрат домогосподарств України в 2014-2016 роках. Визначено найбільш значущі статті витрат і доходів населення України. Проаналізовано їх динаміка і структурні зміни статей.

Ключові слова: домогосподарства, ресурси, витрати, динаміка.

Parkhomenko L.V., Moskalenko E.S., Olvinskaya J. O. Statistical analysis of household resources and expenditures. The structure of aggregate resources and expenditures of households in Ukraine in 2014-2016 is considered. The most significant articles of expenses and incomes of the population of Ukraine are determined. Their dynamics and structural changes in the share of articles are analyzed.

Keywords: households, resources, expenditures, dynamics.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Пархоменко, Л. В. Статистический анализ ресурсов и расходов домохозяйств [Текст] / Л. В. Пархоменко, Е. С. Москаленко, Ю. О. Ольвинская // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина III – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – С. 147 – 151.

Изучение данного вопроса необходимо начинать из понятия домохозяйств. «Домохозяйства это – институциональная социальная единица, которая состоит из относительно небольшой группы граждан, проживающих вместе, в той или иной степени объединяющие свои доходы и ресурсы, а также совместно потребляющие ряд товаров и

услуг. В основном домохозяйствами является семья. Но домохозяйством может быть так же и один человек.» [1]

Каждому домохозяйству нужна ресурсы на удовлетворение своих социальных и экономических потребностей. Ресурсами домохозяйств называется сумма денежных средств и натуральных поступлений которые находятся в их распоряжении. Ресурсы служат основным источником удовлетворения потребностей в потребительских товарах и услугах, накопления и сбережения, и обязательных платежей, т.е. осуществления расходов. Некоторые экономисты ресурсы называют доходами.

Существует неразрывная связь доходов и расходов домашних хозяйств, которое проявляется в зависимости структуры и объема расходов от структуры и объема доходов, поскольку домохозяйство не может потратить больше чем у него есть.

Все ресурсы домохозяйств делят на несколько групп, а именно:

- денежные доходы, которые в свою очередь делятся на:
  - оплату труда, то есть заработную плату,
  - доходы от предпринимательской деятельности и самозанятости
  - доходы от продажи сельскохозяйственной продукции и
  - денежную помощь от родственников и других лиц
  - другие денежные доходы.
- стоимость потребленной продукции, полученной с подсобного домохозяйства и от самозаготовок ,
- льготы и субсидии безналичные на оплату жилищно-коммунальных услуг, электроэнергию, топливо,
- льготы безналичные на оплату товаров и услуг здравоохранения ,
- туристических услуг, путевки на базы отдыха
- другие поступления.

Проведя статистический анализ структуры денежных доходов, можно с точностью определить, что самая большая часть денежных доходов приходится на оплату труда. Её процент в общей сумме денежных доходов составляет от 47 до 49%. Так же не мало важную часть составляют пенсии стипендии и социальная помощь, а именно 27 – 23 %, хотя их доля к 2016 году заметно уменьшилась.

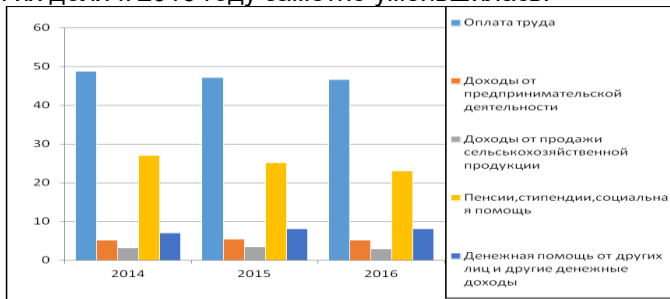

Рис.1. Состав денежных доходов домохозяйств, в процентах.

В структуре совокупных ресурсов в 2016 году по сравнению с 2014 очень увеличился, почти в 12 раз, процент ресурсов который приходится на льготы и субсидии на оплату жилищно-коммунальных услуг, а денежные доходы наоборот уменьшились, хоть это уменьшение и было не значительное. Увеличение доли субсидий и льгот не является положительным аспектом, ведь это означает что население Украины не в состоянии самостоятельно оплачивать жилищно-коммунальные услуги. А это говорит о высоких, для данного уровня дохода, тарифах. Общие доходы в денежном измерении выросли на 1624 грн или на 36% и в 2016 году составили 6095 грн. [2]

Рассчитав квадратический коэффициент абсолютных структурных изменений и коэффициент вариации, который для 2014-2016 годов равен 15,2%, можно сказать, что за данный период значительных структурных изменений в доходах домохозяйств не произошло.

Поскольку доходы и расходы тесно связаны, теперь перейдем к изучению расходов домохозяйств.

Денежные расходы домохозяйств представляют собой сумму фактических затрат, произведенных членами домохозяйства в течение учетного периода, и включают в себя потребительские расходы и расходы, не связанные с потреблением.

Основными статьями расходов домохозяйств являются: потребительские совокупные расходы и непотребительские совокупные расходы.

В свою очередь потребительские совокупные расходы разделяются на:

- Продукты питания и безалкогольные напитки
- Алкогольные напитки и табачные изделия
- Непромышленные товары и услуги, которые в свою очередь

делятся на:

- Одежду и обувь
- Жильё, вода, электроэнергия, газ и другие виды топлива
- Предметы домашнего потребления, бытовая техника и текущее

содержание жилья

- Здравоохранение
- Транспорт
- Связь
- Отдых и культура
- Образование
- Рестораны и гостиницы
- Разные товары и услуги

Как можно увидеть на диаграмме продовольственные расходы занимают больше 90% всех расходов домохозяйств и к 2016 году лишь увеличились. В Украина большая часть расходов уходит на продукты

питания, эта тенденция показывает, что в нашей стране высокие цены на продукты питания, и для сбалансированного питания население вынужденно тратить большую часть доходов на продукты питания.

Рис. 2 . Структура совокупных расходов домохозяйств.

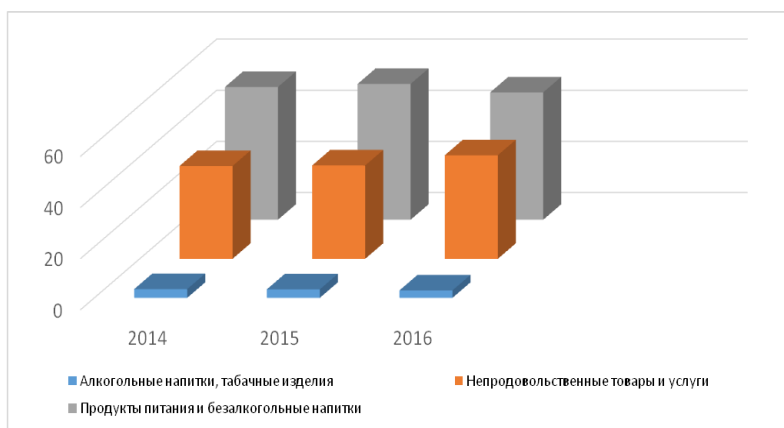

Рис. 3. Структура продовольственных совокупных расходов

В структуре совокупных продовольственных расходов наименьшую долю занимают алкогольные напитки и табачные изделия, которая в 2016 году по сравнению с 2014 уменьшилась на 0,5 процентных пунктов. Продукты питания и безалкогольные напитки занимают около 50%, в 2015 году их доля была наибольшей и составляла 53,1%, в 2016 она уменьшилась на 3,3 процентных пункта. Как можно увидеть расходы на непродовольственные товары и услуги с каждым годом возрастают и в 2016 году они составляли 40,5%. Наибольшая часть этой категории расходов тратится на жильё, воду, электроэнергию, газ и другие виды топлива(в 2016 году 16% из общих совокупных расходов),а наименьшая на образование(примерно 1%).

С каждым годом все большую долю расходов составляют расходы на оплату жилья, коммунальных продуктов и услуг. Если в 2014 году она составляла 8,1% что равно 328 грн, то уже в 2016 году 14,7% что равно 841 грн. Рассчитав темп роста (расходов на оплату жилья, коммунальных продуктов и услуг в 2016 году по сравнению с 2014 они увеличились в 2,6 раза.

Как писалось ранее, что расходы и ресурсы тесно взаимосвязаны, эта взаимосвязь показывает способность домохозяйств удовлетворить свои потребности, а так же способность к сбережению. Разница между совокупными ресурсами и расходами идет на сбережение. В 2014 году на сбережение приходилось 11,2%, в 2015 – 5,3 %, в 2016 – 8,3%.

Рис. 4. Сравнение среднемесячных совокупных ресурсов и расходов домохозяйств в расчете на одно домохозяйство, грн.

Коэффициент вариации совокупных расходов домохозяйств населения Украины составляет 7,15%, что свидетельствует о том, что структура расходов домохозяйств в 2014-2016 году не изменялась.

Для отдельно взятого домохозяйства структура совокупных ресурсов и расходов может отличаться. Но в среднем по Украине ситуация такова. Денежные доходы в частности оплата труда составляют основную часть ресурсов. Основные расходы домохозяйства осуществляют на продукты питания и безалкогольные напитки.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ларина С. Е. Социально-экономическое содержание финансов домохозяйств // Финансы, налоги и кредит / Под редакцией И. Д. Мацулюка. М., 2006.
2. Служба статистики Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Притолюк, О.В. Статистичні дослідження доходів населення України / О. В. Притолюк, К. В. Вітковська // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ. — С. 37 – 41
4. Підгорний, А. З. Соціально-демографічна статистика: Підручник / А .З.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ВИПУСК 4

Частина III

**Одеса
2018**